JAMES JOYCE'UN PANSİYON İSİMLİ HİKÂYESİNİN METİNSEL ANALİZİ

Textual Analysis of James Joyce's Story The Boarding House

Şenol ZAMAN
Dr., Bağımsız Araştırmacı
senolzamanszsz@gmail.com
https://orcid.org/0000-0002-9396-1497

Cite As/Atıf: Zaman, Ş. (2025). James Joyce'un pansiyon isimli hikâyesinin metinsel analizi. *Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 11*(2), 332-349. https://doi.org/10.31463/aicusbed.1658057

ISSN: 2149-3006 **e-ISSN: 2149-4053**

Makale Türü-*Article Taype*:	Araştırma Makalesi – *Research Artcile*
Geliş Tarihi-*Received Date* :	14.03.2025
Kabul Tarihi-*Accepted Date*:	22.07.2025
Sorumlu Yazar- *Corresponding Author:*	Şenol Zaman
Sayfa Aralığı-*Page Range:*	332-349
Doi Numarası-*Doi Number*:	https://doi.org/10.31463/aicusbed.1658057

http://dergipark.gov.tr/aicusbed

This article was checked by
iThenticate

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ DERGİSİ
Journal of Ağrı İbrahim Çeçen University Social Sciences Institute
AİCUSBED 11/2, 2025, 332-349

JAMES JOYCE'UN PANSİYON İSİMLİ HİKÂYESİNİN METİNSEL ANALİZİ

Textual Analysis of James Joyce's Story The Boarding House

Şenol ZAMAN

Öz

Realizmin önemli temsilcilerinden biri olan James Joyce (1882-1941) İrlanda'da doğdu. Joyce realist ve modernist olarak bilinir. Realist akım kısaca sanat eserlerinde nesnelerin insanların ve olayların gerçekçi bir şekilde tasvir edilmesine odaklanır. Yazar bu kısa hikâye ile İrlanda toplumundaki aksaklıkları göstermeye çalışmıştır. Yazar karakterlerini basit tabakadan seçmesine rağmen davranışları, tavırları ve konuşma üslupları günlük hayatta sıkça rastlanan stereo tiplerdir. Paraya aşırı düşkünlük aile bağlarını yok etmiş. Eser romantizm akımının çöküp realist akımın doğuşuna denk gelir. Eserde kullanılan üslup ve yapı parçalanmış bir ailenin temelinde işleniyor. Edebiyat çevrelerinde ilgi ile karşılanan bu eser dilinin basit oluşu, hayatın gerçeklerine yaklaşım biçimi eserin günümüze kadar gelmesini sağlamıştır. James Joyce duygu ve düşünceleri derin ve ince ruh çözümlemeleriyle anlatmıştır. Çalışmamızda içerik analiz yöntemi ve betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Çalışmanın giriş bölümünden sonra metnin Kısmi Türkçe özet çevirisi konulmuş, arkasından hikâyenin karakter ve metin çözümlemesi (analizi) yapılmıştır. Kahramanların konuşmalarında sadeliği günlük dile uygunluğu ile dikkat çekiyor. Konu bakımından sınırlı bir çevre vardır. Kişiler büyük bir ustalıkla canlandırılmış, gerçek karakterler biçiminde ortaya konmuştur. Hikâyede güçlü karakter gelişimleri ön plandadır. Pansiyon aslında İrlanda toplumunun sosyal durumunu yansıtması bakımından büyük öneme sahiptir. Olayın örgüsü ustalıkla örülmüş. Hikâye toplumsal baskılar ve evlilik müessesinin geçmişte de sağlam temeller üzerine kurulmadığının canlı bir örneği. İnsanların sahip oldukları iletişim becerilerini etkin kullanamaması ya da duygu ve düşüncelerin kışkırtıcı bir tonda ifade edilmesi, bilinçsizce suçlamalar şiddeti körükleyen etkenler olarak karşımıza çıkıyor. Kilise papaz metaforuyla o dönem İrlanda toplumundaki dinin yaptırım gücü sembolleştirilmiş. Olay örgüsü anlaşılır travmatik bir sonla biten aile bireylerinden birinin sefalete düşmesi, diğerinin küllerinden yeniden doğması ve gelişen olayları pratik zekâsıyla çözmek için verdiği çabalar dizisi. James Joyce'un pansiyon isimli hikâyesinin metinsel çözümlemesinin alana katkı sağlayacağını umarız.

Anahtar Sözcükler: James Joyce, Pansiyon, Bayan Mooney, kilise, kasap.

Abstract

James Joyce (1882-1941) was born in Ireland. Joyce is known as a realist and modernist. The realist movement briefly focuses on the realistic depiction of objects, people and events in works of art. James Joyce is one of the important representatives of realism. With this short story, the author tried to show the flaws in Irish society.

Although the author chooses his characters from the simple classes, their behavior, characters and speech styles are stereo types that are frequently encountered in daily life. Över-indulgence in money has destroyed family ties. The work coincides with the collapse of the romanticism movement and the birth of the realist movement. The style and structure used in the work is based on a broken family. This work, which was welcomed with interest in literary circles, has enabled the work to survive until today with its simple language and approach to the realities of life. James Joyce described emotions and thoughts with deep and subtles of analysis. Content analysis method and descriptive analysis technique were used in our study. After the introduction of the study, a partial Turkish translation of the text was made, followed by character and text analysis (analysis) of the story. The simplicity of the speech of the heroes draws attention with its suitability to everyday language. There is a limited environment in terms of subject matter. The characters are skillfully portrayed and presented in the form of real characters. The story is characterized by strong character development. The boarding house is actually of great importance in terms of reflecting the social situation of Irish society. The plot is skillfully woven. The story is a vivid example of social pressures and the fact that the institution of marriage was not built on solid foundations in the past. People's inability to use their communication skills effectively or expressing their feelings and thoughts in a provocative tone, unconscious accusations are the factors that fuel violence. The church-priest metaphr symbolizes the sanctioning power of religion in Irish society at the time. The plot is apparently a series of efforts to solve the events that end in a traumatic way, with one of the family members fallingin to misery and the other, Ms. Mooney, rising from the ashes and trying to solve the developing events with her practica lintelligence. We hope that the textual analysis of James Joyce's story The Boarding House will contribute to the field.

Keywords: James Joyce, The Boarding House, Ms. Mooney, church, butcher.

Giriş

James Joyce (1882-1941) İrlanda'da doğdu. Joyce realist ve modernist olarak bilinir. Realist akım kısaca sanat eserlerinde nesnelerin insanların ve olayları gerçekçi bir şekilde tasvir edilmesine odaklanır. James Joyce realizmin önemli temsilcilerinden biridir tıpkı Fransa'da Flauber, Zola, Balzac, Stendhal, Rusya'da Tolstoy, Turgenyev, Dostoyovski, İngiltere'de Charles Dickens ve Antony Trollope, Amerika'da Theodore Dreiser, Hemingway, Steinbeck gibi. Avangart akımına katkıda bulunduğu için modernistler arasında sayılır. Etkilendiği yazarlar arasında Shakespeare, Oscar Wilde, Yeats, Dickens, Ezra Pound bulunur.

James Joyce'un Pansiyon adlı hikâyesi, dönem İrlanda'sının (özellikle Dublin) günlük yaşamına ve toplumsal yapısına ışık tutarak okuyucuyu heyecan verici bir atmosfere çekmektedir. Hikâyede zaman mekân kurgusu uyumludur. Eserin temel gücü, sıradan İrlanda insanının yaşamını sade ama çok katmanlı, ironik ve sembolik bir dille aktarmasında yatar

(Erdağı, 2013). Joyce dönemin toplumsal gerçekliğini konu edinirken yaşam sınırları çizilip tanımlanan alt tabaka insanların rolüne vurgu yapıyor. James Joyce'un Dublinliler adlı eseri, 20. yüzyıl modernizminin öncü metinlerinden biri olarak kabul edilir. Joyce'un dili; kültürel göndermelerle, metinlerarasılıkla ve sembolik anlatımlarla örülüdür. Bu nedenle, eser yalnızca düz metin olarak değil, aynı zamanda bir kültürel ağ olarak da okunmalıdır (Tymoczko, 1994, s.41-58).

James Joyce'un Pansiyon isimli eserinin Türkçeye yapılan çevirileri – özellikle öykülerin anlam katmanlarını ve bağlam içi göndermelerini aktarma biçimleri açısından – yeterince karşılaştırmalı ve eleştirel biçimde incelenmemiştir (Tekalp, 2017, s. 182-191).

Hikâye, dönemin dini kurumlarının toplumsal yapısı üzerindeki etkilerini vurgularken aynı zamanda eğlence dünyası ve toplumun kültürel kodları hakkında da bilgiler sunmaktadır. Hikâyede boşanmak için kiliseden alınan onay ve günah itirafı sonrası Mr. Doran'ın azar işitmesi ve yapılan hatanın düzeltilmesi noktasında atılacak adımların sıralanması, eğlenceye katılan insanların dinledikleri müzik tarzları ve Bay Mooney'in işletmesini iflasa sürükledikten sonra alt-orta sınıf insanlarının davranış biçimlerine dair ince detaylar yer almaktadır. Bu çalışma ile disiplinlerarası çalışmalara katkıda bulunmayı amaçlamaktayız. Çeviri çalışmaları ile edebiyat eleştirisinin buluşması: Joyce gibi metinleri çok katmanlı olan yazarların çevirisi yalnızca dilsel değil, kültürel ve ideolojik bir meseledir (Venuti, 1995, s.20). Bu tür çalışmalar, çeviri biliminin edebi okuma pratikleriyle birleştiği noktada anlam kazanır. Türkçe Joyce okumasını derinleştirme ihtiyacı: Bugüne kadar Joyce'un Türkçeye kazandırılması anlamında çeviri faaliyeti sürdürülmüşse de bu metinlerin eleştirel bağlamda nasıl işlediğine dair yeterince akademik üretim bulunmamaktadır. Bu edebi inceleme, hem Joyce'un Türkçedeki edebi temsiline dair akademik bir boşluğu dolduracak hem de çeviri eleştirisi açısından daha kapsamlı bir anlayışın gelişmesine katkı sağlayacaktır.

Hikâyede edebiyatın eğitici ve eğlendirici yönlerine değinilmiştir ve eser sınıf çatışmalarının bir aracı olarak toplumda hakim ideolojinin bir yansımasını vermektedir. Esere değer katıp onu belirleyen ortam incelemesi esere yansımıştır. Eser okura zevk ve estetik bir duygu yaşatmaktadır. James Joyce hikâyede göstergebilim davranış ve olgulara yer vermiştir. Metnin üretildiği dönemin toplumsal özellikleri metne damgasını vurmuştur. Yazarın kullandığı söz varlığı, dil düzeyi, söz dizim özellikleri, ritim ve ahenk ögeleri yerli yerinde kullanılmıştır. Kullanılan imgeler düzenli olup yazarın niyeti

rahatlıkla anlaşılmaktadır. Metnin düzenlenişinde olayların gelişiminin ahenk içinde olması anlatıyı etkileyici ve anlamlı kılmaktadır.

Hikâye kahramanlarının toplumsal normlar/yaptırımlar konusunda hassas oldukları, onur ve özgürlüklerine düşkün oldukları, eşinden ayrılmak zorunda kalan Bayan Mooney'in kurduğu imparatorluğun arkasındaki temel etkenler ve çocuklarına hangi düzeyde faydalı olabildiği konuları dikkatle işlenmiştir. Bayan Mooney işlettiği pansiyon sayesinde ailesini geçindirmeye çalışmaktadır. Olaylar peş peşe gelişirken bu insanlar yaşamdan umutlarını kesmemekte ve benliklerini korumaya çalışmaktalar. Öte yandan, eski eşi Bay Mooney'in sürdürdüğü yaşamdan ise izler görülmemektedir.

Gerçekçi betimlemelerin ve toplumsal bir yara olan evlilik müessesesinin bir sorunsal olarak ele alındığı hikâyede, Mr. Doran'ın evlilik kararı almasına rağmen bu evliliğin uzun süreli olup olmayacağı konusunda çekinceleri vardır. Ayrıca, Polly'nin intihara teşebbüs etmesi durumunda ömür boyu duyacağı vicdan azabını nasıl taşıyacağı konusunda endişeleri mevcuttur. Mr. Doran'ın gerçeklerle yüzleşme sınavı başlamıştır.

Kasaba halkı gelişen söylentinin iç yüzünü öğrenmeye çalışırken iç huzuru kalmayan Polly, annesinin bir an önce onu bu ruhsal boşluktan kurtarmasını beklemektedir. Olaya rağmen annesi, güzel ve iyi huylu kızına karşı cephe almamış ve bencilce hareket etmemiştir. Aslında Bayan Mooney'in sakin tutumu, olayın çözümünü kolaylaştırmış gibi görünmektedir. Ancak, Mr. Doran'ın küstahça davranıp davranmadığı konusunda kararsızdır. Polly, müstakbel eşi ile konuşmak üzere annesi tarafından çağrıldığında sevinç gözyaşları içinde aşağı koşar.

Her zamanki gibi alımlı, ince belli, buğday tenli, sarı saçlı, konuşurken hep gözlerinin içi gülen Polly kaybolmuş; iki arada bir derede gezinen birisi gelmişti. Polly için can sıkıntısı öyle gelip geçici cinsten değildi. Öfke ve kızgınlık her tarafını sarmıştı, her an patlamak üzereydi, hüngür hüngür ağlamayı deneyecek anlar oluyordu. Aile feleğin sillesini yemesine rağmen ayakta kalmayı başarmıştı. Bu yıpratıcı döngüden nasıl kurtulacaktı! Onu mutsuzlar ordusunun bir neferi yapmaya Bayan Mooney'nin gönlü razı olacak mıydı.

Öte yandan Mr. Doran hayatından bezmişti: söylentiler canını sıkıyordu, yaptığı hatanın ıstırabı yüreğinin derinliklerinden geliyordu. Dedikodu dalgası tüm pansiyonu etkisi altına almış hatta Dublin'e sıçraması an meselesiydi. Bayan Mooney'nin göstereceği tepkiyi hayal ettikçe beti benzi atıyor, ödü kopuyordu. Kilise papazının öğütleri aklının bir köşesini kemiriyordu. Umutsuzluk ve çaresizlik içinde kıvranıyordu. Yaşamakta

olduğu gerilim Doran'ı tükenmişliğin eşiğine getirmişti. Bayan Mooney'de ise en küçük bir tedirginlik belirtisi yoktu. Pansiyon derli toplu, bakımlı ve kısmen gösterişliydi. Çevredeki insanlar olayların nasıl sonuçlanacağı konusunda tahminler yürütmekle kalmamış bilakis bahse girecek aşamaya gelmişlerdi.

Pansiyon (The Boarding House)- Özet Çeviri: Şenol Zaman

Kararlı davranışları ve ketumiyeti ile tanınan Bayan Mooney, kasap dükkânlarında çalışan ustabaşı ile evlenip baba mesleğini sürdürür ve sonuçta bir kasap dükkânı açar. Ancak kayınpederinin ölümünden sonra Bay Mooney'in işleri ters gitmeye başlar. İçkiye başlar, bütün servetini çarçur eder bunu da borç batağına saplanmak izler. İçkiyi bırakacağına dair verdiği söze rağmen iradesine hâkim olamaz. Müesseseye gelen müşterilerin önünde eşiyle sürekli kavga eder, üstelik bozuk et satarak kendini iflasa sürükler. Dahası, bir akşam öfkesini kontrol edemeyerek eşine satırla saldırır. Bunun üzerine eşi, geceyi komşularında geçirmek zorunda kalır. Artık ayrı yaşamaya karar veren Bayan Mooney, papaza giderek çocukların kendisinde kalması şartıyla ayrılma belgesi talep eder. Sonunda; Pejmürde kılıklı, kamburu çıkık, solgun tenli, beyaz bıyıklı ve donuk gözlü eşi işsiz kalır **(**Jones, 1993).

Yöneticilik ve çalışma arzusunu çoktan kazanca çeviren Bayan Mooney ise kasap dükkânından arta kalan parasıyla Hardwick'e mütevazı bir pansiyon açar. Pansiyonun müşterilerini Liverpool'dan, adalardan gelen turistlerle bazen de müzik salonlarında çalışan müzisyenler oluşturuyordu. Pansiyonun düzenli müşterileri ise memurlardı. Hangi durumlarda sert davranacağını, hangi insanlara güveneceğini ve olayları ne zaman akışına bırakacağını iyi ayarlayabilen yani nabza göre şerbet veren Bayan Mooney çevreye güvenli ve disiplinli bir yönetim örneği sergilerdi. Tüm genç erkek müşteriler kendisine saygınlığın bir ifadesi olarak "Madam" diye hitap ediyordu.

Acente şirketinde çalışan Bayan Mooney'in sertliği ile ün salan oğlu Jack Mooney askerlere özgü küfürleri kullanır ve eve genellikle sabaha karşı gelirdi. Jack sporcuydu, becerisini boksta kanıtlamıştı.

Ondokuz yaşlarındaki zarif Polly; ince, yumuşak saçları, küçük ağzı ve dolgun dudaklarıyla dikkat çekiyordu. Birisiyle konuşurken sergilediği tavır, adeta şarkıcı Madonna'nın genç bir minyatür modeli gibiydi. Polly'nin çalışma hayatı, annesinin Mısır fabrikasında daktilograf olarak işe aldırmasıyla başlar. Ancak kötü şöhretli babası, her gün kızına bir şeyler söylemek bahanesiyle gittiği iş yerinde sürekli rahatsızlık yaratınca, Bayan

Mooney kızını işten çıkartıp ev işlerine yönlendirmeye karar verir. Böylece hareketli ve enerjik Polly'e pansiyondaki genç müşterilerle ilgilenme görevi verilir (Harold, 1998). Uzunca bir aradan sonra, Polly genç erkeklerden biriyle flörte başlar. Söz konusu ilişki patlak verince annesi Polly'i tekrar eski işine yollamayı aklından geçirir. Polly, annesinin ilişkiye sessiz kalmasından rahatsız olur ancak Bayan Mooney "uygun zaman"ı kollar. Önce Polly ile bir konuşma yapar, ardından bir pazar sabahı Bay Doran ile görüşme ayarlar.

Bayan Mooney, Bay Doran'ın on üç yıldır bir içki tüccarının yanında çalıştığını ve büyük itibar kazandığını düşünerek, itibarına zarar vermeyecek seçeneği tercih edeceğini hesaplar. Bu sırada Mr. Doran, Bayan Mooney ile yapacağı görüşme konusunda derin bir endişe içerisindedir. Toplantıya aceleyle hazırlanırken, geçen akşam yaptığı derin itirafı ve günah çıkarma sırasında rahibin ona sertçe söylediği azarı hatırlar. Ya Polly ile evlenecek ya da kaçacaktı; ancak kaçışı, saygınlığını tamamen sarsacaktı. Kandırıldığını düşünmeye başlayan Mr. Doran, Polly'nin sıradan ailesini, sergiledikleri eksik görgü kurallarını ve Polly'nin zayıf dil bilgisi becerisini aklına getirerek özgür ve bekâr kalmanın bir yolunu arar. İşte tam bu endişeli anda, Polly odaya girip mutsuzluktan dolayı hayatına son vereceğini söyleyerek tehditlerde bulunur. Güneşli bir pazar günü George Kilisesi'nin çan kulesinden sürekli yankılanan çan sesleri eşliğinde, insanlar gruplar halinde kilisenin önündeki meydanda toplanıyordu.

Pansiyonda sabah kahvaltısı sona ermiş ve Bayan Mooney hasır koltuğa oturarak hizmetçi kız Mary'nin kahvaltı masasını toplayışını seyretmeye koyulur. Bayan Mooney önceki gece Polly ile konuştuklarını tekrar düşünmeye başlar. Olaylar tahmin ettiği gibiydi. Bayan Mooney sorularında çok açık ve samimiydi, Polly de yanıtlarını aynı şekilde veriyordu. Annesinin olan bitenin farkında değilmiş gibi pasif hareket etmesi sonuçta Polly'i biraz bocalatır. Annesinin hoşgörüsü karşısında kendisine masum rolü takınmak istemişse de gelişen olaylar iradesini biraz zayıflatır.

Bayan Mooney, George Kilisesi'nin çan sesinin sona ermesinin ardından, Marlborough Street'e hareket eden trene bindi. İlk olarak, olayın sosyal boyutunu kendi bakış açısından değerlendirdi. 34-35 yaşlarındaki bir erkeğin savunması hiçbir mazeret oluşturamazdı. Tüm bu durum, Polly'nin gençliğinden ve tecrübesizliğinden yararlandığını gösteriyordu. Artık tüm mesele, bu olayın nasıl telafi edileceğiydi.

Böylesi bir olay telafi edilmeliydi. Hiçbir şey olmamış gibi Doran yaşadığı tatlı anılarla yoluna devam edemezdi, bu ilişkinin faturasını kız ödeyecekti. Bazı anneler benzer bir olayı para karşılığı örtbas edebilirlerdi

hatta böylelerini bile tanıyordu. Ancak kızının kaybolan onurunu kurtarmaktan başka bir şey düşünmeyen Bayan Mooney için bu olayın tek telafi edici çözüm yolu evlilikti. Mr. Doran ile konuşmak istediğini söylemesi için Mary'i yukarı göndermeden önce bütün artılarını masaya koydu. Mr. Doran diğerleri gibi şımarık ve geveze değil, tersine ciddi bir insandı. Pansiyondakilerin çoğu olup biteni öğrenmişti, hatta bazıları ayrıntılara bile vakıftı. Mr. Doran için halkın diline düşmek bir bakıma mesleğini kaybetmekle eş değerdi. Doran'ın her şeyi kabullenmekten başka çaresi yoktu. Bayan Mooney kendini aynada seyretti, yüzündeki kararlı ifadenin görüntüsünden hoşnut kaldı. Olaya müdahale etme zamanı gelince ete inen satır misali Bayan Mooney olaya müdahale etti.

Mr. Doran o pazar sabahı gerçekten çok tedirgin idi. İki kez tıraş olmaya yeltenmiş ve ellerindeki titremeden dolayı bundan vazgeçmek zorunda kalmıştı. Üç günlük kızıl sakalı çenesini kaplamıştı. Her iki üç dakikada bir buğulanan camı için gözlüğünü çıkartıp mendiliyle temizlemek zorunda kalıyordu. Şimdi ne yapacaktı ya evlenecek ya da kaçıp gidecekti. İşi pişkinliğe vuramazdı. Mesele mutlaka konuşulacaktı ve işvereninin kulağına da gidecekti. Dublin küçük bir kentti; herkes başkalarının yaşantılarından çabucak haberdar oluyordu. Yaşlı Mr. Leonard'ın donuk sesiyle "Lütfen Mr. Doran'ı buraya gönderin" şeklindeki seslenişini hayal ettikçe yüreğinin ağzına geldiğini duyuyor gibiydi (Benstock, 1994).

Yıllarca bu kadar fedakârca çalışması, emek sarfetmesi boşa mı gitmişti? Hâlâ Reynolds's Newspaper'ı alıyordu. Geçinebilecek kadar birikmiş parası vardı; sorun bu değildi fakat aile onu küçümseyecekti, her şeyden önce kızın babası kötü şöhretli biriydi ve annesinin pansiyonu da mimlenmeye başlamıştı. Ya kızın kabalığı! Bazen konuşurken yaptığı komik dilbilgisi hataları yok muydu? Fakat onu seviyorsa yapılacak dilbilgisi hatasının ne önemi olabilirdi ki.

Doran, bir gece yatmak için hazırlanırken ürkek davranışlarla Polly'nin kapısını tıkırdatması, rüzgârın söndürdüğü mumunu, Doran'nın mumuyla yakmak bahanesiyle geceliğiyle gelmesi yok muydu? Geniş açık desenli giysisini giydiği akşam bembeyaz bedeni parlamıyor muydu? İnsanın içini gıdıklayan odaya yayılan o hoş kokulu parfüm neyin nesiydi? İkiside geçmişi düşünerek böyle karışık duygular içinde yatağın ucunda otururken hizmetçi kız Mary içeri girer ve Doran'ı salonda Bayan Mooney'nin beklemekte olduğunu söyler. Her zamankinden daha güçsüz bir halde ayağa kalkıp pardösüsünü giydi. Giyindikten sonra Polly'e doğru giderek onu sakinleştirdi. "Her şey yoluna girecek merak etme" dedi. Polly'i yatağın

üstünde hüngür hüngür ağlar vaziyette bırakır aman Allahım!(Pound Ezra, 2006.)

Merdivenlerden aşağı inerken tavana bakarak uçup uzak diyarlara gitmeyi arzuladı ancak bilinmez bir güç onu adım adım aşağı çekiyordu. Merdivenin son basamağına ulaştığında, Bayan Mooney'in oğlu Jack Mooney'nin kilerden çıktığını gördü. Birbirlerine sadece kısa bir selam verdiler.

Polly, yatağın kenarında bir süre ağlamaklı halde oturdu. Gözyaşlarını silerek aynaya baktı ve yüz hatlarını inceledi. Birden zihninde hoş anılar canlandı. Bir anlığına hülyalara daldı. Yüzündeki hüzün yavaş yavaş silindi, yerini sabırla hatta sevinçle dolu bir bekleyiş aldı. Artık korkusuzdu; hafızası umut ve geleceğin hayalleriyle şekillenmeye başlamıştı.

Sonunda, annesinin çağırma sesini duyar. Ayağa fırlayıp merdivenlerden aşağı doğru koşar.

"Polly! Polly! "Evet anneciğim?"

"Aşağı gel canım Mr. Doran sizinle konuşmak istiyor." Sonra neyi beklediğini hatırladı.

Karakterler ve Özellikleri

Bayan Mooney: Kasabın kararlı ve cesur kızı; aynı zamanda pratik zekâlı, dürüst bir kişi. Ahlak kurallarına bağlı, çevresi tarafından sevilen, haksızlığa karşı olan Bayan Mooney'in çocuklarına ne kadar aile sevgisi aşıladığı sorusu yanıtsızdır. Polly ile Mr. Doran arasında gelişen ilişkiyi başından beri bilir ama her şeyi zamanı geldiğinde ele alır. Mr. Doran'ı evliliğe zorlamak için toplumsal baskıyı ve utancı iyi değerlendirir. Katolik ahlakı, namus, dedikodu gibi kavramları toplumsal baskı aracı olarak kullanır. Bayan Mooney çevresinde dindar, ağırbaşlı ve düzenli bir işkadını görüntüsü verir.

Kasap: Bayan Monney'in babası.

Bay Mooney: Bayan Mooney'in kocası; iflas, alkolik, borç batağına saplanmış, pejmürde kılıklı, kamburu çıkık, beyaz tenli, ak bıyıklı, donuk gözlü, ince beyaz kaşlı bir yaşlı. Hikâyede görünmeyen bir karakter. Bayan Mooney'nin sert ve kararlı duruşunun arka planında, onunla yaşadığı kötü tecrübe vardır. James Joyce için Bay Mooney, o dönemin otoritesini ve özgünlüğünü kaybetmiş erkek temsili gibidir.

Polly Mooney: Bakışlarıyla Madonna'ya öykünen sarışın, yumuşak saçlı, güzel, canlı, cıvıl cıvıl yaramaz bir kız. Yoldaki ağacın meyvesi ile hancının kızı çabuk olgunlaşır sözünü anımsatıyor. Polly basit tavırlı bir genç

kız. Hikâyede ilginç kişiliklerle karşılaşıyoruz. Duygusal bir kişiliği var, hayatın gerçeklerini acı anılarla öğreniyor. Çalan müziğe şuh sesiyle eşlik ettiği anlarda müşterilerde hayranlık uyandırabiliyor. Gençlik döneminde yaşadığı duygusal ilişkinin gelecekteki yansımalarının nasıl olacağı askıda kalan soru olarak durmaktadır.

Jack Mooney: Bayan Mooney'in oğlu; taklitçi, hayalperest ve sahte fikirlere sahip bir kişi olarak tanıyoruz. Geceleri eve geç gelmeyi adet haline getirmiş, küfürlerinde askerlere öykünmüş, terbiyeden yoksun, çok konuşan, çabuk kapılan duygularını kontrol edemeyen biri olarak karşımıza çıkıyor. Jack Mooney Lüks eğlenceli hayattan hoşlanıyor. Konuşmaları laubali bir hava veriyor.

Mr. Doran: Genç kız Polly'nin gönlünü fetheden ya da zayıflığından faydalanmış itibarlı bir kâtip. 35 yaşına gelmesine karşın hayatta pek ilerleme sağlayamamış kâtiplik mesleğiyle yetinmiş aşırı hırsı olmayan ve patronunun ağır etkisi altında olduğu, yaşlı patron Mr. Leonard'ın donuk sesiyle "Lütfen Mr. Doran'ı buraya gönderin" tarzındaki anlam yüklü sözlerini duyar gibi oluşu bilinçaltına gizlenmiş bazı olay ve olguların varlığını anlatmaktadır. Ayrıca müstakbel kayınçosu Jack Money ile nasıl bir ilişkinin kurulacağı bekleyen sorunsallardan sadece bir tanesidir.

Reynolds Gazetesi: Skandal olayları manşetine taşımasıyla tanınan bir gazete

Sahne: Pansiyon, Kilise, Marlborough street, Mısır Fabrikası.

Pansiyon*:* Şamatacı ve hovarda tiplerin takıldığı bir mekân.

Yazar: James Joyce

İsim: Pansiyon- The Boarding House

Ülke: İrlanda (Dublin)

Dili: İngilizce- Türkçeleştirilmiş

Tür: Kısa Hikâye

Sonuç Yerine -Hikâyenin Analizi

Pansiyon aslında İrlanda toplumunun sosyal durumunu yansıtması bakımından büyük önem taşır. Olayın örgüsü ustalıkla örülmüş, babasının ölümü ve onun acısını henüz unutmadan gelen felaketler silsilesi karşısında hayatta kalma savaşı veren kadının acımasız kadere karşı direniş çabalarının klasik bir yansıması gözler önüne seriliyor. Varoluşun dayanılmaz ağırlığını omuzlarında hisseden Mooney'in acılarını bir nebze hafifleten edindiği servettir. Eşinden ayrıldıktan sonraki çabalarının meyvesiz kalmaması yüreğine az da olsa su serpmiştir. Kocasının kendisine satırla saldırısının ruhunda yarattığı derin etkiler hikâyede belirsizliğini korurken, bu travmanın

sosyal ilişkilerindeki etki derecesinden de bahsedilmemektedir. Hikâyenin başkahramanı Bayan Mooney dönemin İrlanda toplumunun sosyal ilişkilere bakışını en iyi yansıtan bir olayla karşımızda. Kurduğu işletmeye gelen müşterilerin kendisine Madam şeklinde hitap etmesi bir saygı nişanesidir. Bu hikâyede Papaz'a yapılan itirafların etkisi vurgulanmakta ve kızının otel müşterilerinden biriyle yürüttüğü ilişkisi ortaya çıkınca duruma el koymak zorunda kalır. Başlangıçta olayları izlemekle yetinen Bayan Mooney ya kızı evlendirecek ya da yasal süreç başlatacaktı. İkincisi tercih edilmeyen şıktı. İşte bu ikilem arasında sıkışıklık ve çaresizlik hikâyenin en önemli temalarından biridir. Hikâyenin yazıldığı döneme damgasını vuran bir yandan da George Kilisesinin çan sesleriyle derin varlığını hatırlatan toplumsal yapının üst yapı kuruluşlarından sayılan dini kurumlar diğer yandan ellerini ovuşturarak bekleyen tutucu toplumun yargısız infazcı tetikçilerini konu olan hikâyede toplumsal yozlaşma ve sorumsuz insanların yol açtığı çatışmalar konu ediliyor. James Joyce sıradan insanların hayatlarını belirli imgeler yoluyla farkındalık yaratmaya çalışarak anlaşılıp anlamlandırılmasını hedeflemiştir.

Pansiyonda düzenlenen müzikal eğlencelerin ve toplumun farklı kesimlerinden gelen insanların yaşam mücadeleleri belkide ona dayanma gücü veren destekleyici kolonlardan biridir. Adalardan gelerek eğlenceye katılan insanlar pansiyon müşterilerinin sakin hayatına heyecan ve hareket katıyordu. İş yorgunluğunu türlü eğlencelerle gidermeye çalışıyorlardı. Bu sayede tanışma fırsatı buluyor ve stres atıyorlardı. Eğlence, müzik ve ziyafetler birbirini izleyebiliyordu. Bu sahne hayatın yaşanmaya değer güzellikte olduğunu okuyucuya bir mesaj olarak gönderiyor. Pansiyona gelen genç bekâr erkekler vakitlerini içki masasında koyu sohbetler yaparak, av bekleyerek geçiriyorlardı. Bayan Mooney'in pansiyonu hayatın tadını çıkarmaya çalışan insanların uğrak mekânına dönüşmüştü. Aslında pansiyon içkili bir eğlence alemi görüntüsü veriyordu. Jack sıkça sarhoş olup sağa sola çatıyordu. Bayan Mooney bir yandan titiz bir heykeltıraş edasıyla eserini tamamlamayı planlıyor öte yandan pansiyonu işleterek hayatına yön vermeye çalışıyordu.

Hikâye toplumsal baskılar ve evlilik müessesinin geçmişte de sağlam temeller üzerine kurulmadığının canlı bir örneği. Evlilik müessesi kurulurken salt günübirlik çıkarlardan ziyade sosyal, kültürel ve ruhsal etkilerin yeterince düşünülmemesinin yol açtığı yıkıcı etkilerin baştan önlenmesi için ne denli önemli olduğunu ve her dönemde genel geçer bir kriter olduğunu göstermektedir. İnsanların sahip oldukları iletişim becerilerini etkin

kullanamaması, duygu ve düşüncelerin kışkırtıcı bir tonda ifade etmesi ve bilinçsizce suçlamalar şiddeti körükleyen etkenler arasındadır.

Paraya aşırı düşkünlük aile bağlarını yok etmiş. Eser romantizm akımının çöküp realist akımın doğuşuna denk gelir. Eserde üslup ve yapı parçalanmış bir ailenin temelinde işleniyor. Edebiyat çevrelerinde ilgi ile karşılanan bu eser dilinin basit, hayatın geçeklerine yaklaşım biçimi eserin günümüze kadar gelmesini sağlamıştır. James Joyce duygu ve düşünceleri derin ve ince ruh çözümlemeleriyle anlatmıştır. Kahramanların konuşmalarında sadeliği günlük dile uygunluğu ile dikkat çekiyor. Konu bakımından sınırlı bir çevre vardır. Kişiler büyük bir ustalıkla canlandırılmış, gerçek karakterler biçiminde ortaya konmuştur. Kendinden emin davranışlarıyla az sonra George Kilisesindeki ayine katılmak üzere toplanan insanların varlığı toplumda dini görevlerini yerine getiren muhafazakâr (tutucu) kesimlerin varlığına vurgu yapmaktadır. Olay örgüsü anlaşılır travmatik bir sonla biten aile bireylerinden birinin sefalete düşmesi, diğerinin yeniden külleri üzerinden doğması ancak onları bekleyen pusudaki kötü talih kızı Polly'nin saflığından ve masumiyetinden faydalanıldığı izlenimi veren ancak hikâyenin akışından Polly'nin de suç ortaklığı göz ardı edilmemesi gereken bir husus.

Hikâyede Bayan Mooney'in yetiştirilme tarzı, ailesinden yeterli sevgi alıp almadığı konusu belirsizliğini korurken sadece ekonomik stres ve kaygılardan kaynaklanan şiddete maruz kaldığını anlayabiliyoruz. Eşinin alkolik olmasında Bayan Mooney'in rolü, yanıtsız kalan sorulardan biridir. Öte yandan, Bayan Mooney'in kızının yaşadığı olayı bazı ailelerin maddi yollarla çözdüğünü ima etmesi, toplumsal kokuşmuşluğun varlığını gözler önüne serer. Her ne kadar çan sesi sürekli 'ben buradayım' mesajı vermeye çalışsa da, bu yozlaşmanın önüne geçemez. İnsanın ruhsal bütünlüğünü bozan toplumsal güçler yeri geldiğinde kendi yöntemleriyle kurbanları için kurtarma operasyonu başlatabilmektedir.

Olay kahramanları arasında fiziksel şiddet sarmalının devam edip etmediği belirgin değildir. Sonuç olarak aile yapısının zayıflaması, değerlerin kaybolması toplumsal yapının önemli birleşenlerinden biri olan ailenin yıkımına yol açmaktadır. Şiddetin uzlaşı kültürü ve barışçıl dil kullanmanın önemi günümüzde dahi önemini korumaktadır.

Alkolik Bay Mooney'in Mısır fabrikasına yerleşen kızını sık sık ziyaret etmesinden huylanan Bayan Mooney olayları büyük bir önseziyle farkedip radikal bir kararla kızını eski eşinin erişim alanının dışına çıkarması olası gelişecek olaylara set yapar. Hikâyenin akışında sıkça okuyucuya

olayların esrarını çözmesi için fırsat tanınır ve olaylarda tepe nokta (climax) okuyucunun adrenalini yükseltici dozlara sahiptir. James Joyce'un diğer hikâyelerinde olduğu gibi kristalleşmiş bilgi öbeklerini kullanmaktan kaçınarak okuyucuyu spekülatif tahminlere zorlamaktadır.

Hikâye'de yardımcı karakterler olarak Polly, Mr. Doran, Bayan Mooney'nin oğlu Jack, eski eşi Bay Mooney, hizmetçi kız Mary ve müzisyenler yer alır. Olayın en zirve yaptığı tepe nokta Bayan Mooney'in Mr. Doran'ı çağırtması ile kızı Polly'i çağırma anıdır. Bayan Mooney'in başlangıçta pasif bir gözlemci olmuşsa da ete inen satır misali olaya ne denli sert müdahalede bulunduğu izah edilmek isteniyor. Hikâyede kullanılan bazı yiyecek isimleri de sembolik değere sahip olup dönemin beslenme alışkanlıkları hakkında okura bilgi vermektedir. Jack Money'in davranış bozuklukları gece geç saatlerde eve gitmesi ve askerlere özgü küfürlerin ağzında yuva yapması Mooney'in dul bir girişimci olarak çocuklarını eğitme konusunda görevlerini yeterince yerine getiremediğinin göstergesidir. Hikâye kısaca dönem İrlanda'sının (Dublin'in) sosyal, ekonomik ve toplumsal ilişkileri konusunda okuyucuyu aydınlatmaktadır.

Bayan Mooney kızının başına gelen bu durumu Mr. Doran'ın inisiyatifine bırakamazdı. Ahlaksal sorunu çözmek aile için varoluşsal bir mesele halini almıştı. Bayan Mooney kızının savruk bir hayat yaşayıp kayıp gitmesine katlanamazdı. Gelişen olaylar onun parlak kariyerini çizmişti. Mr. Doran isteseydi esrarengiz bir şekilde ortadan kaybolabilirdi. Aslında farklı dünyaların insanları değillerdi ama hayat şartları onları farklı dünyanın insanları yapmıştı. Gençler hayatı anlamlandıralım derken sınırlamaları unutmuştu. Anne kız anlayış içinde birbirlerini dinlediler. Bayan Mooney bu ilişkinin çevre tarafından tepkiyle karşılanmasını önlemek istemiştir çünkü küçük bir yer olan Dublin'de örtük görgü kuralları hayatı yönetmektedir ve herkes birbirinin yapıp ettiklerini çabuk duymaktadır. Bayan Mooney içgüdülerinin sesinden ziyade toplumsal normlara, beklentilere göre hareket tarzını seçti ama bu durum onu zor duruma düşürür.

Polly yaptığı hatanın üzüntüsüyle hastalanıp yatağa düşebilir, yalnızlık ve pişmanlık sendromu psikolojisini hatta hayatını alt üst edebilirdi. Polly yaşadığı duygusal dalgalanmanın bir an önce dinmesini istiyordu. Gülerken bile daima hüzünlü kalan bakışlarıyla yakalanır olmuştu çevresine. Gözlerinin altında oluşan mor halkalar çevresinin dikkatinden kaçmıyordu. Günlerce duygusal çalkantı denizinde kulaç atmış biraz fazla açılmış ve büyük bir fırtınaya tutulmuştu. Olayın ardından kimi zamanlar pişmanlık duygusu içinde yaşadı. Anlık kararla yaptığı bir davranış hem ruhunda hem de

bedeninde çöküntüye neden olmuştu. Polly günlerce üzüntü ve korku içinde yaşadı hiçbir şey olmayınca korkuları yavaş yavaş geçip sakinleşti. Polly'nin güzelliği masum tavırları hatalarını bir nebze kapatıyordu. Polly olup bitenlerin içyüzünü kimseye söylemedi. Sadece tek başına kaldığında olayın akıbetini düşünüyor ancak bir türlü çözüm üretemiyordu. Bir süre ne yapacağını bilmeden dolaştı. Ailece babalarına rağmen hayata tutunmayı başarmışlar, büyük dalgaları yenerek kıyıya kadar gelmişlerdi, boğulma tehlikesini atlatmışlardı. Polly yozlaşan Dublin toplumunda ahlaki kodlarını yeniden ayarlayarak, değerlerini ve özsaygısını koruma şansına sahipti.

Öte yandan Jack şiddetli bir kavgaya tutuşmak için hazır kıta halinde bekliyordu. Annesi Mr. Doran'ı evlenmeye razı edebilecek miydi? Doran yapı itibariyle kibar ve hoş bir insandı. Arzularına boyun eğmek zorunda kalan bu genç insanlar kendi rızalarıyla bir yolculuğa çıkmışlar sonrasında boş zamanlarını birlikte geçirmeye başlamışlardı. Bayan Mooney'in olayları izlemesi, sessiz kalıp tahammül etmesi, sabır göstermesi ile insani üstünlüğü vurgulanırken; Bayan Mooney'in olayları hazmetmesi kolay değildi, kendisini zorlu bir sınav bekliyordu. Genel olarak hikâyede karakterlerin ruh halleri ve iç dünyalarından pek az söz edilmiştir. Mr. Doran'ın titreyen elleri kızgın oluşunu baktığı ayna kendisine yansıtmıştır.

Kilise metaforu ile Hıristiyanların dünya görüşünü ortaya koyan günah anlayışı irdelenmektedir. Olaydan çıkartılabilecek derslerden birisi de zorluklarına rağmen kişiler kendilerini toplumdan soyutlamıyorlar. Bu olay aslında her iki tarafı da çok sarsıp zayıflatmıştır. Mumum söndü haydi yeniden yakalım şakalarıyla başlayan görüşmeler arzu edilmeyen bir şekilde son bulmuştur. Yaşanan gönül macerasının sonu iyi düşünülmemiş bir senaryo gibi görülmektedir.

Öte yandan Mr. Doran aşağı çağrıldığında Polly'nin hayallere dalması, geleceği zihninde şekillendirmesi, yüzünde üzüntüden iz kalmaması ve gözünü diktiği bembeyaz yastığı fark etmemesi geleceği aydınlık olarak gösteren sembollerdir. Bir gece önce Kilise papazı Mr. Doran'ın beynini adeta programlamıştı ve evlilik önerisini kabul etmesi gerektiğini ima ederek hipnoz etmişti. Mr. Doran'ın gururu müthiş incinmişti. Nasıl oldu da olaylar aleyhine dönmüştü bir türlü anlayamıyordu, duygu denizindeki derinliği iyi okuyamamıştı. Dik merdivenlerden aşağı inerken gözlük camının sıkça buğulanması kendisini saran ateşin kavurucu etkisiydi. Bir haftalık sakal biriktirmesi hayatındaki konsantrasyon eksikliğini betimlemektedir.

James Joyce insan karakterinin esrarengiz yönlerini Bayan Mooney'nin kişiliğinde yansıtmak istemiştir. Yaşlı ayyaş Bay Mooney'in

eşsiz, aşsız, aşksız ve yalnız bir hayat sürmeye mahkûm oluşu hikâyenin trajik yönünü oluşturuyor. Polly'i sıkça ziyaret etmeye başlayan Bay Mooney muhtemelen annesini ikna edip kendisine yardım etmesini söylemesini önermiş belki de eski eşiyle bir araya gelme planları yapıyordu.

Bayan Mooney ahlaki çöküş içinde, kızının kusurlarını örtmeye çalışırken başkalarının da boşluğu fark etmesini istemez. İnsanın kendi iç dünyasında susturmaya çalıştığı sesler, bastırıldıkça daha da yükselir ve sağır edici dereceye erişir. Bu yüzden olayları sadece akışına bırakmak değil, aynı zamanda onların anlamını çözmek, isimlendirmek yüzleşmek ve gerekirse değiştirmek gerekir. İsteklerimiz bazen bizim kontrolümüz dışında gelişir. Oysa insanın iç dünyasının anlaşılması, sevilmekten daha büyük bir değere sahiptir. Ancak insan, yüreğinde hangi tohumu büyüttüğüne dikkat etmeli; çünkü sevgi mi, nefret mi, umut mu yoksa umutsuzluk mu beslendiği tohuma göre yaşamı da şekillenir. O yüzden içinde sevgi, iyilik ve umut beslemek, insanın kendi varoluş yolculuğunda en büyük rehberidir.

Yazar bu kısa hikâye ile İrlanda toplumundaki aksaklıkları göstermeye çalışmıştır. Yazar karakterlerini basit tabakadan seçmesine rağmen davranışları, karakterleri ve konuşma üslupları günlük hayatta sıkça rastlanan stereo tiplerdir. Siyasi, kültürel ve dini güçlerin orta ve alt sınıf kesimler karşısındaki etkilerinin sorgulandığı bu hikâyede imge ve semboller kullanılmıştır. Polly'nin sürekli gramer hataları yapması Mr. Doran'ı endişelendiren bir durumdur. Bay Mooney'in şahsında o dönemdeki yoksul sınıfın acıklı yaşamı içtenlikle ve canlı bir şekilde anlatılmaktadır. Dolayısıyla toplum hayatı gerçekçi ve acıklı bir anlatımla ortaya konulmuştur. Aslında Bayan Mooney müstakbel eniştesi ile uzun uzadıya konuşma fırsatını iyi değerlendirmişti. Nelerin konuşulduğuna hikâyede değinilmemiş. Ancak Bayan Mooney'in zafer dolu bakışları tartışmaya 1-0 önde başladığının bir göstergesidir. Bu konuların çözümü okura bırakılmıştır. Ancak Bayan Mooney'in kızına hitaben "Aşağı gel canım Mr. Doran sizinle konuşmak istiyor" sözleri olayın beklentileri doğrultusunda sonuçlandığını gösteren üslup, anlam ve izler içermektedir. Elbette Bayan Mooney kızının ruhsuz kalabalıklar arasında kaybolmasına izin veremezdi. Polly'nin içini kararan fırtınalı günler, yerini daha umut verici bir aydınlığa bırakıyordu. Yüreğinin pır pır ettiğini duyar gibiydi. Ailenin yaşadığı olayın yol açtığı hayal kırıklığı, onlara insanları daha iyi tanıma fırsatı sağlar. Aile, zayıflıklarını, korkularını ve sınırlılıklarını öğrenir. Bastırılmış duyguların dışa vurumuyla gelişen olaylar, modern toplumun ortak ve kronik bir sorunu olarak yansıtılıyor. Olayların ele alınış tarzı, hayatta kaybolan anlamların yorumlanması ve

yeniden anlam kazanması için bir fırsat sunuyor. Her şeyin bittiğini düşündüğümüz anlarda bile, içimizdeki umutlar yeşerip yaşantımıza renk katan sevgiye yer açar ve bireyin kendi eylemleriyle değer kazanacağını gösterir. Kısaca, hikâye hareketli, ilgi çekici, halkın yaşayış biçimi, gelenekleri ve dinlerin yaptırım gücü gibi konular ustalıklı bir anlatımla gözler önüne serilmiştir.

Araştırmanın Etik Yönü

Yapılan çalışmada "Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi" kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan "Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler" başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

Çıkar Çatışması Beyanı

Bu çalışma tek yazarlı olup, herhangi bir çıkar çatışması olmadığını beyan ederim

Katkı Oranı Beyanı

Çalışma tek yazarlı olup makalenin hazırlanması yazar tarafından yapılmıştır.

Kaynakça

Al Moosawi, H. (2022). *Intertextuality in James Joyce's Ulysses* [Master's thesis, University of Babylon]. University of Babylon.

Benstock, B. (1994). *Dubliners: Anlatı metinleri*.

Bloom, H. (1998). *Dubliners*. New York: Chelsea House.

BookBaker. (n.d.). *Modernist techniques in Joyce's work*.

Çelikyay, U. (2019). Çevirilemezi çeviren Umur Çelikyay ile *Finnegans Wake* üzerine konuştuk. *ÇeviriBlog.* https://www.ceviriblog.com

Doğan, İ. C. (2021). *Joyce'un çeviri portresi.* İstanbul: Kriter Yayınevi.

Durmuş, H. E. (2019). Çok seslilikten "çifte yazarlığa": *Beden'iz James Joyce* adlı eserde çevirikurgusal sesler. *Nesir: Edebiyat Araştırmaları Dergisi, 1*(1), 45–62.

Eco, U. (2009). *Göstergebilim...* (Doktora tezi, İstanbul Üniversitesi).

Palgrave Macmillan. (n.d.). *Edebi denemeleri serisi.* New York: Palgrave Macmillan.

Joyce, J. (1993). *The boarding house.* In *Dubliners.* Hertfordshire: Wordsworth Classics.

Erdağı, B. (2013, Haziran 22). *İçimizdeki İrlandalılar için Dublin ve Dublinliler hikâyesi.* Birgün Kitap Blog.

Kahraman, D. (2024). *Dilbilimsel labirenti çevirmek: James Joyce'un Ulysses'inin Türkçe çevirilerinin Toury'nin erek odaklı kuramı ışığında incelenmesi* [Yüksek lisans tezi, Sakarya Üniversitesi].

Parlak, N., & Özcan, M. (2021). The literary analysis of *A Portrait of the Artist as a Young Man* and its translation evaluation. *World Language Studies, 1*(1), 16–42.

Pound, E. (2006). *Dublinliler ve Bay James Joyce.* In *Ezra Pound'un edebi denemeleri serisi.* New York: Palgrave Macmillan.

Tekalp, S. (2017). James Joyce'un "The Sisters" adlı kısa hikâyesinin Türkçe çevirilerinde kültürel unsurlar ve çeviri stratejileri. *Batman Üniversitesi Yaşam Bilimleri Dergisi, 7*(2/1), 182–191.

Tekalp, S. (2018). James Joyce'un *Dubliners* eserindeki "The Sisters", "An Encounter", "Araby" adlı kısa öykülerinin Türkçe çevirileri üzerine karşılaştırmalı bir inceleme. *Journal of International Social Research, 11*(59), 187–194.

Tekalp, S. (2020). Translating allusions: The case of *Dubliners* by James Joyce. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi, 18*, 590–609.

The Cambridge Companion to Ulysses. (n.d.). *Intertextuality.* Urbana: University of Illinois Press.

Tekalp, S. (2017). *The cultural elements and translation strategies in the Turkish translations of "The Sisters"* [PDF].

Tekalp, S. (2018). A comparative study on Turkish translations of James Joyce's short stories. *Journal of International Social Research, 11*(59), 187–194.

Tymoczko, M. (1994). Postcolonial Joyce: Cultural hybridity in *Dubliners. Journal of Postcolonial Writing, 33*(1), 41–58.

Ünsal, G. (2017). Çeviri eleştirisi açısından çeviri metin inceleme. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi, 4*(11), 243–253.

Venuti, L. (1995). *The translator's invisibility: A history of translation.* Routledge. https://sittingbee.com

Textual Analysis of James Joyce's Story "The Boarding House"

Extended Abstract

James Joyce (1882-1941) was born in Ireland. Joyce is known as a realist and modernist. The realist movemen tbriefly focuses on the realistic depiction of objects, people and events in works of art. James Joyce is one of the important representatives

of realism. With this short story, the author tried to show the flaws in Irish society. Although the author chooses his characters from the simple classes, their behavior, characters and speech styles are stereo types that are frequently encountered in daily life. Over-indulgence in money has destroyed family ties. The work coincides with the collapse of the romanticism movement and the birth of the realist movement. The style and structure used in the work is based on a broken family. This work, which was welcomed with interest in literary circles, has enabled the work to survive until today with its simple language and approach to the realities of life. James Joyce described emotions and thoughts with deep and subtles of analysis. Content analysis method and descriptive analysis technique were used in our study. The Turkish translation of the text was placed at the beginning of the study, followed by character and text analysis of the story. The simplicity of the speech of the heroes draws attention with its suitability to daily language.

There is a limited environment in terms of subject matter. The characters are portrayed with great skill and represented as real characters. The boarding house is actually of great importance in terms of reflecting the social situation of Irish society. The plot is skillfully woven. The story is a vivid example of social pressures and the fact that the institution of marriage was not built on solid foundations in the past. People's inability to use their communication skills effectively or the expression of feelings and thoughts in a provocative tone, unconscious accusations are factors that fuel violence. The church-priest metaphor symbolizes thes anctioning power of religion in Irish society at the time. The plot is apparently a series of efforts to solve the events that end in a traumatic way, with one of the family members falling in to misery and the other Ms. Mooney rising from the ashes and trying to solve the developing events with her practical intelligence.

With the metaphor of the church, the understanding of sin, which reveals the world view of Christians, is examined. One of the lessons is that despite the difficulties, people do not isolate themselves from society. Infact, this incident has shaken and weakened both sides. The negotiations that started with jokes about the candle going out, let's light it again, ended with an undesirable event. It seems that the end of the love affair was not well thought out.

James Joyce wanted to reflect the mysterious aspects of human character in Ms. Mooney's personality. The fact that the old drunkard Mr. Mooney is doomed to lead a unique, loveless and lonely life constitutes the tragic aspect of the story. Mr. Mooney, who began to visit Polly frequently, probably suggested that she persuade her mother to help her, or maybe he was planning to get back to gether with his ex-wife.

Witht his short story, the author tried to show the flaws in Irish society. Although the author chooses his characters from the lower classes, their behavior, characters and speech styles are stereo types common in everyday life. Polly's constant grammatical mistakes worried Mr. Doran. In the person of Mr. Mooney, the pathetic life of the poor class at that time is described sincerely and vividly. Therefore, the life of the society is portrayed in a realistic and pathetic manner.

Infact, Ms. Mooney made good use of the opportunity to have a long talk with her future brother-in-law. What was discussed is not mentioned in the story. However, Ms. Mooney's triumphant look indicates that she started the discussion 1/0 ahead. The solution of these issues is left to the reader. However, Ms. Mooney's words to her daughter, “Come downstairs, my dear, Mr. Doran wants to talk to you,” contain

a tone and meaning that shows that the event ended in line with her expectations. In short, the story is moving, engaging, and the way of life of the people, their traditions and the sanctioning power of religions are revealed with a skillful narration.